

กลวิธีการใช้คำแข่ง
ในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย
The technique of using curses
in contemporary Folk Songs

กรรณิกา ศรีลาราช, สายชล ศรีผุย,
อัษฎา ดาวเศรษฐ์, นัฐชนก อวนป้อง,
ชุติมณฑน์ ไยแก้ว, ปกกสิณ ซาทิพฮต,
กันยารัตน์ มะแสงสม

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษากลวิธีการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย และ 2) เพื่อวิเคราะห์กลวิธีที่ใช้คำแข่งที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย โดยศึกษาจากเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยที่มีคำแข่งปรากฏอยู่ในเนื้อเพลง จำนวน 20 เพลง ซึ่งเป็นเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยที่มีจำนวนการเข้าชมมากกว่า 100,000 ครั้งขึ้นไป และเลือกตัวอย่างเพลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2564 ทำให้ได้ข้อมูลเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคำแข่งจำนวน 10 เพลง

ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยทั้งสิ้น 4 กลวิธี ประกอบด้วย 1) กลวิธีทางภาษาด้านการใช้คำ 2) กลวิธีทางภาษาด้านการใช้สำนวน 3) กลวิธีทางภาษาด้านการใช้ความหมาย และ 4) กลวิธีทางภาษาด้านใช้โวหารภาพพจน์ ส่วนกลวิธีที่ใช้คำแข่งในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย ปรากฏทั้งสิ้น 8 กลวิธี ประกอบด้วย 1) การใช้คำว่า ขอให้+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมั่งร้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแข่ง 2) การใช้คำว่า อย่าให้+(ความหมายเชิงบวก/ความดี/ความหวังดี/ความปรารถนาดี) = การแข่ง การสาปแข่ง 3) การใช้คำว่า ให้+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมั่งร้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแข่ง 4) การใช้คำว่า บให้ + (ความหมายเชิงบวก/ความดี/ความหวังดี/ความปรารถนาดี) = การแข่ง การสาปแข่ง 5) การใช้คำว่า อย่าได้ + (ความหมายเชิงบวก/ความดี/ความหวังดี/ความปรารถนาดี) = การแข่ง การสาปแข่ง 6) การใช้คำว่า ขอแข่ง+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมั่งร้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแข่ง 7) การใช้คำว่า แข่ง+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมั่งร้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแข่ง และ 8) การใช้คำว่า คำว่า สาธู+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมั่งร้าย/ความปรารถนาร้าย)

= การแข่ง การสาบแข่ง ทั้งนี้ กลวิธีการใช้คำแข่งในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยได้นำเสนอเรื่องราวและความคิดของผู้สร้าง โดยการนำคำแข่งเข้ามาอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของบทเพลง เพื่อต้องการสื่อให้เห็นถึงเจตนาถ้อยคำแสดงการสาบแข่ง ให้ผู้ฟังเข้าถึงความหมายของเพลงนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ:

กลวิธีการใช้ภาษา / เพลงลูกทุ่งร่วมสมัย / คำแข่ง

Abstract

The objectives of this research article are 1) to study the language usage strategies in contemporary folk songs and 2) to analyze the curse word usage strategies in contemporary folk songs. By studying contemporary folk songs with cursing words appearing in the lyrics of 20 songs, which are contemporary folk songs that have more than 100,000 views, and selected sample songs from 2015 to 2021, resulting in 10 contemporary folk songs pieces of information about cursing.

It was found that there are four strategies in using language in contemporary country songs, consisting of 1) linguistic strategies in terms of word use, 2) linguistic strategies in idioms, 3) linguistic strategies in meaning usage, and 4) rhetorical linguistic strategies. The technique of using curse words in contemporary country songs have a total of 8 strategies, consisting of 1) the use of the word ask+(negative meaning/badness/madness/ill desire) = curse, 2) the use of the word do not give+(meaning positive/goodness/good intentions/goodwill) = cursing 3) the use of the word give+(negative meaning/badness/malice/ill-will) = cursing 4) The use of the word gives + (positive meaning/goodness/good intentions/goodwill) = curse 5) The use of the word does not get + (positive meaning/need good/good intentions/good wishes) = curse 6) use of the word curse+(harmful meaning/bad/malice/ill desire) = curse 7) the use of the word curse+(negative/bad/malice/wishfulness) = curse; and 8) the use of the word curse. Sathu+(harmful meaning/badness/malice/ill desire) =

curse. Therefore, techniques for using curse words in contemporary folk songs present the stories and thoughts of the creators. By bringing the curse into any part of the song to convey the intent of the words of the curse let the listeners also to have access to the meaning of that song.

Keyword :

language tactics / Contemporary country music / curse

● บทนำ

เพลงลูกทุ่งร่วมสมัย เกิดจากการปรับปรุงเพลงไทยเดิม แต่ขณะเดียวกันก็ยังคงมีลักษณะเดิมไว้อยู่ กระแสเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยปัจจุบันเป็นที่นิยมจากกลุ่มคนฟังมากมาย ซึ่งเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย เกิดเพลงแนวใหม่ ดนตรี จังหวะ เนื้อหาใหม่ ๆ ในช่วงเวลาที่ผู้ฟังสามารถฟังเพลงได้ง่ายขึ้นทั้ง Facebook, Youtube, Instagram, เว็บไซต์และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดเพลงลูกทุ่งแนวใหม่ขึ้น รวมถึงศิลปินลูกทุ่งอีสานหน้าใหม่หลาย ๆ คนก็ใช้ช่องทางนี้เป็นจำนวนมากในการสร้างบทเพลง เนื่องจากเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยมีภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ ดังนั้นการใช้คำแข่งในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยได้นำเสนอเรื่องราวและความคิดของผู้สร้างและแนวคิดของการผลิตสร้างเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยในปัจจุบันจึงเป็นการปะทะสังสรรค์ทางความคิด การใช้ปฏิบัติการทางภาษา โดยการนำคำแข่งเข้ามาอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของบทเพลง เพื่อต้องการสื่อให้เห็นถึงเจตนาถ้อยคำแสดงการสาปแช่ง ให้ผู้ฟังเข้าใจถึงความหมายของเพลงนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี แนวคิดของการผลิตสร้างเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยในปัจจุบันจึงเป็นการปะทะสังสรรค์ทางความคิดการใช้ปฏิบัติการทางภาษา

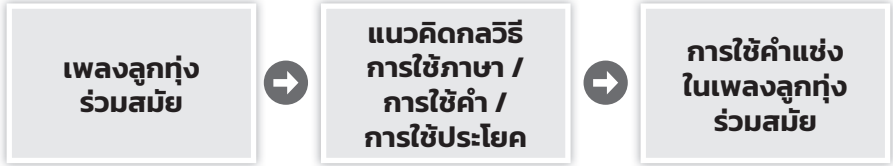
ผู้เขียนบทความจึงต้องการศึกษากลวิธีการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย ที่มีการใช้คำแข่งที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย มีลักษณะถ้อยคำที่มีความหมายทางเชิงลบ ความไม่ดี ความมั่งร้าย ความปรารถนาร้าย ผ่านบทเพลง โดยการเก็บข้อมูลในการศึกษาทางเอกสารและการวิจัยที่แล้วข้องกับเนื้อหาของบทความประกอบด้วย 1) กลวิธีทางภาษาด้านการใช้คำ 2) กลวิธีทางภาษาด้านการใช้สำนวน 3) กลวิธีทางภาษาด้านการใช้ความหมายและ 4) กลวิธีทางภาษาด้านการใช้โวหารภาพพจน์

● วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากลวิธีการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย
2. เพื่อวิเคราะห์กลวิธีที่ใช้คำแข่งที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย

● กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิเคราะห์กลวิธีการใช้คำแข่งในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย

● วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดการแสดงขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการศึกษา เป็นการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษาข้อมูลเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยที่เผยแพร่ในช่อง YouTube จำนวน 20 เพลง
2. การคัดเลือกข้อมูลมีเกณฑ์การคัดเลือกข้อมูล ดังนี้ 1) เลือกเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยที่มีคำแข่งปรากฏอยู่ในเนื้อเพลง 2) เลือกเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยที่มีจำนวนการเข้าชมมากกว่า 100,000 ครั้งขึ้นไป และ 3) เลือกตัวอย่างเพลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2564 ทำให้ได้ข้อมูลเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคำแข่งจำนวน 10 เพลง
3. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) การวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย และ 2) วิเคราะห์กลวิธีการใช้คำแข่งที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย
4. การสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัยด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

● ผลการวิจัย

ผลการวิจัย แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ภูมิหลังของเพลงลูกทุ่ง

ภูมิหลังของเพลงลูกทุ่งในหัวข้อนี้จะกล่าวถึง 1) ประวัติของเพลงลูกทุ่ง และ 2) ประวัติเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ประวัติของเพลงลูกทุ่ง

ประวัติของเพลงลูกทุ่ง สิริขญา คอนกรีต (2556) เพลงลูกทุ่งนั้นกำเนิดขึ้นหลังจากที่ประเทศไทยรับอิทธิพลดนตรีสากลจากตะวันตก ทำให้เกิดดนตรีไทยสากลขึ้น จากเดิมที่มีเพียงดนตรีไทยเดิม และดนตรีพื้นบ้าน มีการใส่ท่วงทำนองแบบเพลงพื้นบ้าน เพลงที่มีลักษณะของเพลงลูกทุ่งเกิดขึ้นเมื่อพ.ศ.2481 โดยเริ่มแรกยังไม่ได้มีชื่อเรียก ต่อมามีการคิดศัพท์ขึ้นเรียกว่า “เพลงตลาด” บ้าง “เพลงชีวิต” บ้าง ส่วนคำศัพท์ว่า “เพลงลูกทุ่ง” ที่ถูกนำมาใช้เรียกเพลงประเภทนี้ปรากฏหลักฐานในพ.ศ.2507 ซึ่งจำนง รังสิกุล ได้ตั้งชื่อรายการ “เพลงลูกทุ่ง” เมื่อออกอากาศช่วงแรกถูกตำหนิจากผู้ชมอย่างมากจนกระทั่งผู้ชมเริ่มยอมรับและกล่าวขวัญมากขึ้น ความนิยมแทรกซึมไป ตามวงดนตรีต่าง ๆ เริ่มเรียกวงดนตรีของตนเองว่า วงดนตรีลูกทุ่ง และนักร้องก็นิยมเรียกตนเองว่าเขาคือ นักร้องเพลงลูกทุ่งด้วย ต่อมาได้มีพัฒนาการของเพลงลูกทุ่งนับตั้งแต่มีคำว่า เพลงลูกทุ่ง ในปี พ.ศ.2507 สังคมได้เกิดความเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด ดำรงค์เลิศ ได้แบ่งเพลงลูกทุ่งเป็น 5 ยุค ส่วนศิริพร กรอบ ได้เพิ่มเติมให้ยุคที่ 6 และผู้วิจัยได้เพิ่มเติมยุคที่ 7 รวมทั้งสิ้น 7 ยุค ได้แก่ ยุคต้น ยุคทองของเพลงลูกทุ่ง ยุคภาพยนตร์เพลง ยุคเพลงเพื่อชีวิต ยุคทางเครื่องและคอนเสิร์ต ยุคชบเซาของวงการเพลงลูกทุ่ง และยุคพื้นตัวของเพลงลูกทุ่ง

1.2 ประวัติเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย

ประวัติเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย ธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง (2565) กล่าวว่า จากพัฒนาการของเทคโนโลยีและการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคดิจิทัลทำให้คนไทยให้ความสนใจและฟังเพลงลูกทุ่งมากขึ้นจากเดิมยุคของเทปคาสเซตและซัฟมาเป็นยุคของแผ่นซีดีหรือดีวีดีเกิดกระแสการฟังเพลงลูกทุ่งและมีการนำเพลงลูกทุ่งมาผสมผสาน

กับดนตรีจังหวะเนื้อหาใหม่ ๆ สามารถฟังเพลงได้ง่ายขึ้นจากสื่อออนไลน์โดยเฉพาะเว็บไซต์ยูทูป ทำให้เกิดเพลงลูกทุ่งแนวใหม่ขึ้นเรียกว่าเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยเผยแพร่ในช่วงระยะเวลาปัจจุบัน สามารถสะท้อนวิถีชีวิตสภาพสังคมอุดมคติและวัฒนธรรมไทยโดยมีท่วงทำนองคำร้องสำเนียงและการบรรเลงที่เป็นแบบแผนมีเนื้อหาเป็นปัจจุบัน เกิดการผสมผสานระหว่างเพลงชนบท เพลงท้องถิ่น เพลงพื้นเมือง และเพลงเพื่อชีวิต

ดังนั้น เพลงลูกทุ่งร่วมสมัยเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยในปัจจุบันเนื่องจากมีสื่อดิจิทัลมากมายทำให้คนไทยในปัจจุบันเข้าถึงเพลงลูกทุ่งได้ง่ายขึ้นจากสื่อออนไลน์โดยเฉพาะเว็บไซต์ยูทูป และมีการนำเพลงลูกทุ่งมามาผสมผสานกับดนตรีจังหวะเนื้อหาใหม่ ๆ ทำให้เกิดเพลงลูกทุ่งแนวใหม่ขึ้น เรียกว่าเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย

2. กลวิธีการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย

กลวิธีการใช้ภาษาที่จะกล่าวถึงในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 1) ความหมายของกลวิธีการใช้ภาษา และ 2) ประเภทของของกลวิธีการใช้ภาษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ความหมายของกลวิธีการใช้ภาษา

ความหมายของกลวิธีการใช้ภาษามีนักวิชาการให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย อาทิ ประจวบ แก้วสารพัดนึก (2553) กล่าวว่า การใช้ภาษา หมายถึง การติดต่อสื่อความหมายในสังคมให้เป็นที่เข้าใจกันด้วยการฟังผู้อื่นพูดบ้าง ให้ผู้อื่นฟังบ้าง อ่านสิ่งที่ผู้อื่นเขียน และเขียนบางสิ่งบางอย่างให้ผู้อื่นอ่าน ญาดา ชาญบัญญัติ (2551) กล่าวว่า กลวิธีการใช้ภาษา หมายถึง วิธีการที่ผู้เขียนใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิดลงในงานเขียน จิตติสรณ์ ศรีธาดา (2542) กล่าวถึง การใช้ภาษาในการแสดงตลก: พบว่ามีการใช้ภาษาในการแสดงตลก 13 ลักษณะ ได้แก่ 1) การเล่นคำ 2) การใช้คำย่อและอักษรย่อ 3) การใช้คำหยาบและคำพวน 4) การใช้คำสองแง่สองง่าม 5) การใช้สัญลักษณ์ 6) การใช้ภาพพจน์ 7) การใช้ภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศ 8) การเล่นสำนวน 9) การพูดขัดแย้งกับความจริง 10) การเย้ยหยัน 11) การประชดประชัน 12) การถากถางแตกดัน 13) การล้อเลียนบุคคลและ

สถานการณ์ ลลิตา กระสินธุ์ (2564) กล่าวถึง กลวิธีการใช้ภาษาและเพื่อศึกษามโนทัศน์ทางสังคมในบทเพลงของ ณัฐวุฒิ ศรีหมอก (พี่กอล์ฟ ฮีโร่) พบว่า กลวิธีการใช้ภาษา พบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การใช้เสียง พบ 3 รูปแบบ ได้แก่ การเล่นเสียงโดยการซ้ำคำ การเล่นเสียงสัมผัสอักษร และการพ้องเสียง 2) การใช้คำ พบ 7 รูปแบบ ได้แก่ คำหยาบ คำภาษาต่างประเทศ คำสแลง การตัดคำเติม อักษรย่อ คำอุทาน และภาษาถิ่น 3) การซ้ำกระสวนประโยค 4) การใช้สำนวน และ 5) การใช้ภาพพจน์ พบ 7 รูปแบบ ได้แก่ การใช้เปรียบเทียบ การใช้บุคลาธิษฐาน การใช้อุปมา การใช้อุปลักษณ์ ใช้นามนัย การใช้อดีตพจน์ และการใช้ศัพท์พจน์

2.2 ประเภทของของกลวิธีการใช้ภาษา

ประเภทของของกลวิธีการใช้ภาษามีผู้กล่าวถึงไว้ อาทิ พีรพงษ์ เดนทรภักดี และโสภี อุ่นทะยา (2563) แบ่งกลวิธีการใช้ภาษาออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้ 1) กลวิธีการทางภาษาด้านการใช้คำ คือ เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด 2) กลวิธีทางภาษาด้านการใช้สำนวน 3) กลวิธีทางภาษาด้านการใช้ความหมาย และ 4) กลวิธีทางภาษาด้านการใช้โวหารภาพพจน์ ด้านเอี่ยม อามาตย์มุลตรี (2560) ได้แบ่งกลวิธีการใช้ภาษาออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การใช้คำ 2) การสื่อความหมายทางเพศ 3) การสื่อความหมายโดยนัย สิริชญา คอนกรีต (2556) ได้แบ่งกลวิธีการใช้ภาษาออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การใช้คำ 2) กลุ่มคำ และ 3) การใช้ภาพพจน์ ซึ่งการใช้คำเน้นรูปแบบการใช้คำกับกลุ่มคำแบบต่าง ๆ ได้แก่ การใช้คำและกลุ่มคำที่ผสมผสานระหว่างภาษาถิ่นอีสาน ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาต่างประเทศ การใช้คำและกลุ่มเรียกสถานที่ การใช้คำและกลุ่มคำเรียกแทนบุคคล การใช้คำสื่ออารมณ์ การซ้ำคำ และการเล่นคำ นอกจากนี้ยังกล่าวถึง การใช้ภาพพจน์ประเภทอุปมา อุปลักษณ์ อดีตพจน์ บุคคลวัต ปฏิพากย์ การกล่าวเสียดสี และการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์

กล่าวโดยสรุป กลวิธีการใช้ภาษา คือวิธีการที่ผู้เขียนใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิดลงในงานเขียน มีทั้งหมด 4 ประเภท ได้แก่ กลวิธีทางภาษาด้านการใช้คำ กลวิธีทางภาษาด้านการใช้สำนวน กลวิธีทางภาษาด้านการใช้ความหมาย และกลวิธีทางภาษาด้านการใช้โวหารภาพพจน์

3. คำแข่งและการแข่งในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย

คำแข่งหรือแข่งในหัวข้อนี้จะกล่าวถึง 1) ความหมายของคำแข่งและการแข่ง และ 2) ลักษณะของคำแข่งและการแข่ง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ความหมายของคำแข่งและการแข่ง

คำแข่งและการแข่ง คมกฤช อยู่เต็กเค่ง (2564) กล่าวว่า “สาป” มักมีความหมายถึงการใช้อำนาจหรือสत्याธิฐานบันดาลให้คนที่โดนสาปเป็นไปต่าง ๆ นานา ส่วน “แข่ง” ที่มักใช้คู่กันหมายถึงความมุ่งมั่นที่จะให้อีกฝ่ายพบกับความวิบัติฉิบหาย คำว่า “สาป” ตรงกับคำสันสกฤตว่า “สาป” มีความหมายถึงการแข่งชกหรือคำสบถ ส่วนราชบัณฑิตยสถาน (2556) ได้ให้ความหมายของคำว่าแข่ง (ก.) หมายถึง กล่าวด้วยตั้งใจมุ่งร้ายเพื่อให้เขาเป็นเช่นนั้น เช่น แข่งชกหักกระดูก (ก.) หมายถึง แข่งด่ามุ่งร้ายให้ผู้อื่นได้รับอันตรายอย่างร้ายแรง ส่วนคำว่าสาป (น.) หมายถึง คำแข่งให้เป็นไปต่าง ๆ ของผู้มีฤทธิ์อำนาจ เช่น เทวดา ฤๅษี แม่มด สาปแข่ง (ก.) หมายถึง กล่าวมุ่งร้ายให้ผู้อื่นเป็นอันตราย เช่น สาปแข่งไม่ให้คู่ใดให้เกิด ซึ่งจิตร ภูมิศักดิ์ (2547) กล่าวว่า คำสาปแข่งในพิธีถือน้ำนั้นถือเป็นคำศักดิ์สิทธิ์ที่ต้องการสร้างความเกรงขามให้แก่ผู้ฟัง ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเป็นจิตวิทยาในพิธีสาปแข่งน้ำสาบานนั้น พราหมณ์จะใช้พระแสงศร “แทงลงไปในหม้อน้ำสาบานเพื่อให้ น้ำนั้นศักดิ์สิทธิ์มีพิษบาดไส้บาดคอผู้ที่คิดทรยศต่อพระเจ้าแผ่นดิน” ชลดา เรื่องรักษลลิต (2553) ก็เช่นเดียวกัน แม้เจตนาภรณ์ของผู้เขียนจะต้องการทำให้้องการแข่งน้ำเป็นวรรณคดีที่เข้าถึงได้ง่ายสำหรับคนรุ่นใหม่ แต่ดูเหมือนผู้เขียนจะเห็นด้วยกับคนทั่ว ๆ ไปที่เคยศึกษา้องการแข่งน้ำมาบ้าง นั่นคือสาระสำคัญของ้องการแข่งน้ำอยู่ที่ “...อธิษฐานน้ำพระพิทศขอให้มฤทธิมีอิทธิพลบันดาลให้เป็นไปตามคำสาบาน แข่งผู้คิดคดทรยศ และให้พรผู้ตั้งมั่นอยู่ในความกตัญญูและสุจริต”

3.2 ลักษณะของคำแข่งและการแข่ง

ลักษณะของคำแข่งและการแข่ง จะมีลักษณะของคำหรือวลีที่มีถ้อยคำสำคัญปรากฏอยู่ 8 ลักษณะ ดังนี้ 1) การใช้คำว่า ขอให้+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมุ่งร้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแข่ง ปรากฏดังตัวอย่าง

“ตัวเขาขอให้ไอจีลุ่ม เพชถึกถลุ่ม ทัวร์ลงป่พีนเด้อ เด้อเธอ
ถ้าเธอนั้นตัวกัน ขอให้เป็นหมันจ้อยเด้อ”

(ห้ามตัว มีนตรา อินทิตรา, 2563)

“ยามกินข้าวขอให้ข้าวคาคอ”

(แข่งใส่ซอง เพชร สหรัตน์, 2558)

“ให้อ้ายถึกหมู่แกง หม้อใหญ่สำหม้อวัดป่า
ให้นอนตื่นสาย ขอให้กลายเป็นผีบ้า”

(ไม่รักเราแข่ง ฮันนี่ นิชาดา, 2564)

2) การใช้คำว่า อย่าให้+(ความหมายเชิงบวก/ความดี/ความหวังดี/
ความปรารถนาดี) = การแข่ง การสาปแข่ง ปรากฏดังตัวอย่าง

“ยามกินข้าวขอให้ข้าวคาคอ

เฮ็ดหยังก้อย่าให้มั่งอย่าให้มี”

(แข่งใส่ซอง เพชร สหรัตน์, 2558)

3) การใช้คำว่า ให้+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมั่งร้าย/ความ
ปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแข่ง ปรากฏดังตัวอย่าง

“ให้เจ้าทั้งสองลำปากฮอดมื่อตาย”

(แข่งใส่ซอง เพชร สหรัตน์, 2558)

“จะแข่งให้ไฟให้น้ำหยุดไหลในงานแต่งเธอ

จะเล่นคุณไสยเสกของให้รักพัง”

(วันแข่ง(แห่งชาติ) เพชร สหรัตน์, 2561)

“ให้เลิกกันแทนแหมม

ให้เขาตัวแหม่แหม่
ให้เขาบ่จริงใจแหม่แหม่”

(สาธูบุม บุมแค ,ลำไย ไหทองคำ,2562)

4) การใช้คำว่า บ่ให้ + (ความหมายเชิงบวก/ความดี/ความหวังดี/ความปรารถนาดี) = การแข่ง การสาบแข่ง ปรากฏดังตัวอย่าง

“อ้ายขอแข่งใส่ซอง

มีงานดองบ่ให้มีคนหลาย”

(แข่งใส่ซอง เพชร สหรัตน์, 2558)

“น้องจะแข่ง บ่ให้เจฮักจริงใจ”

(ไม่รักเราแข่ง ฮันนี่ นิชาดา 2564)

5) การใช้คำว่า อย่าได้ + (ความหมายเชิงบวก/ความดี/ความหวังดี/ความปรารถนาดี) = การแข่ง การสาบแข่ง ปรากฏดังตัวอย่าง

“ให้เขาถิ่มแหม่แหม่

อย่าได้พ้อฮักแท้

ให้เจ็บคือเฮาแหม่แหม่”

(สาธู บุม บุมแค ,ลำไย ไหทองคำ 2562)

“อย่าได้มีความสุขคือจั่งอ้าย”

(อ้ายมันคนชั่ว มอส คำหมากบิน 2563)

6) การใช้คำว่า ขอแข่ง+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมุ่งร้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาบแข่ง ปรากฏดังตัวอย่าง

“อ้ายขอแข่งใส่ซอง”

(แข่งใส่ซอง เพชร สหรัตน์, 2558)

“ขอแข่งแฟนเก่า...ที่เคยเห็ดเฮาเสียใจ ขอให้โตเจ็บหลาย ๆ”

(ขอแข่งแฟนเก่า จอม วงน้ำหอม, 2563)

7) การใช้คำว่า แข่ง+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมุ้งม้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแช่ง ปรากฏดังตัวอย่าง

“แข่งให้ไฟให้น้ำหยุดไหลในงานแต่งงานเธอ”

(วันแข่ง เพชร สหรัตน์, 2561)

“มีแต่สิแข่งให้ฮักฮ้าง”

(เลิกกันไวไวเต๋อ สายแนน สิงห์มิวสิค 2562)

“แข่งให้อ้ายถึกหมูแแกง”

(ไม่รักเราแข่ง ฮันนี่ นิชาดา, 2564)

และ 8) การใช้คำว่าคำว่า สาธุ+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมุ้งม้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแช่ง ปรากฏดังตัวอย่าง

“ให้เจ้าเป็นผีบ้า มีแต่แนวปวง

ย่างไปไสมาไส มีแต่คนท้วง

อย่าได้มีความสุขคือจิ้งอ้าย

สาธุ สาธุ สาธุ ตายแน่แน่หม้อ โ้อ้ย”

(อ้ายมันคนคนชั่ว มอส คำหมากบิน, 2563)

“สาธุหม้อ

ให้เลิกกันแน่หม้อ”

(สาธุ บุม บุมแค, ลำไย ไททองคำ, 2562)

การแข่งขัน การสาปแช่งที่ปรากฏในเนื้อหาของเพลง ต้องมีองค์ประกอบของคำสาปแช่งจึงจะเป็นคำแช่งอย่างสมบูรณ์ หากคำที่ปรากฏในเนื้อเพลงไม่มีองค์ประกอบของคำแช่งแล้วคำนั้นจะไม่จัดเป็นการสาปแช่ง

จากคำกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า คำแช่ง หมายถึง กล่าวด้วยตั้งใจมุ่งร้ายเพื่อให้เขาเป็นเช่นนั้น โดยมีกลวิธีการประกอบสร้างคำสาปแช่งมีการใช้คำ คือ คำกริยา คำช่วยกริยา คำวิเศษณ์ ถ้อยคำแสดงการสาบานและสาปแช่งในวาทกรรมการเมืองไทยทั้งหมด 2 องค์ประกอบหลัก คือ ถ้อยคำแสดงการสาบานหรือสาปแช่ง และบุคคล

● unสรุป

ภูมิหลังของเพลงลูกทุ่ง กล่าวถึง 1) ประวัติของเพลงลูกทุ่ง เพลงลูกทุ่งนั้น กำเนิดขึ้นหลังจากที่ประเทศไทยรับอิทธิพลดนตรีสากลจากตะวันตก ทำให้เกิดดนตรีไทยสากลขึ้น จากเดิมที่มีเพียงดนตรีไทยเดิม และดนตรีพื้นบ้าน มีการใส่ท่วงทำนองแบบเพลงพื้นบ้าน เพลงที่มีลักษณะของเพลงลูกทุ่งเกิดขึ้นเมื่อพ.ศ.2481 โดยเริ่มแรกยังไม่ได้มีชื่อเรียก ต่อมา มีการคิดศัพท์ขึ้นเรียกว่า “เพลงตลาด” บ้าง “เพลงชีวิต” บ้าง ส่วนคำศัพท์ว่า “เพลงลูกทุ่ง” ที่ถูกนำมาใช้เรียกเพลงประเภทนี้ ปรากฏหลักฐานในพ.ศ.2507 และ ประวัติเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยในปัจจุบัน เนื่องจากมีสื่อดิจิทัลมากมายทำให้คนไทยในปัจจุบันเข้าถึงเพลงลูกทุ่งได้ง่ายขึ้นจากสื่อออนไลน์โดยเฉพาะเว็บไซต์ยูทูบ และมีการนำเพลงลูกทุ่งมามาดผสมผสานกับดนตรีจังหวะเนื้อหาใหม่ ๆ ทำให้เกิดเพลงลูกทุ่งแนวใหม่ขึ้น เรียกว่าเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย

กลวิธีการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยปรากฏทั้งสิ้นจำนวน 10 เพลง ประกอบด้วย 1) เพลงแข่งใส่ซอง 2) เพลงวันแข่ง (แห่งชาติ) 3) เพลงห้ามตัว 4) เพลงอ้ายมันคนชั่ว 5) เพลงสารู 6) เพลงไม่รักเราแข่ง 7) เพลงขอแข่งแฟนเก่า 8) เพลงหมากับควาย 9) เพลงเลิกกันไวไวเด้อ และ 10) เพลงขุดดินแข่ง ซึ่งทั้ง 10 เพลงนี้เป็นเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยที่มีจำนวนการเข้าชมมากกว่า 100,000 ครั้งขึ้นไป

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลของยอดการเข้าชมและฟังเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยปรากฏว่า ยอดที่มีผู้ฟังสูงสุดคือ เพลงสาธุ มียอดผู้เข้าชม 154 ล้าน, เพลงอ้ายมันคนชั่ว มียอดผู้เข้าชม 127 ล้าน, เพลงห้ามตัว มียอดผู้เข้าชม 82 ล้าน, เพลงแข่งไล่ซอง มียอดผู้เข้าชม 27 ล้าน, เพลงวันแข่ง(แห่งชาติ) มียอดผู้เข้าชม 21 ล้าน, เพลงเล็กกันไวไว มียอดผู้เข้าชม 20 ล้าน, เพลงหมากับควาย มียอดผู้เข้าชม 15 ล้าน, เพลงขอแข่งแฟนเก่า มียอดผู้เข้าชม 2.8 แสน, เพลงไม่รักเราแข่ง มียอดผู้เข้าชม 1.5 แสน, และ เพลงขุดดินแข่ง มียอดผู้เข้าชม 1.5 แสน ตามลำดับ ผู้วิจัยเห็นว่าเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยประเภทนี้มีลักษณะเด่นของการใช้คำ โดยเฉพาะใช้คำที่มีความหมายรุนแรง ความหมายในเชิงลบ เพื่อสร้างอารมณ์ร่วมของผู้ฟัง โดยเนื้อหาหลักเป็นการแข่งให้ไม่ประสบความสำเร็จในความรักและการดำเนินการต่าง ๆ ในชีวิต ซึ่งการใช้คำดังกล่าวมีลักษณะที่สอดคล้องกับเนื้อหาของวรรณกรรมคำแข่งโบราณ คือ ลิลิตโองการแข่งน้ำ ที่ถ้อยคำส่วนใหญ่มีลักษณะของการสาปแช่งผู้คิดคดทรยศหรือผู้ไม่หวังดี การใช้ถ้อยคำสาปแช่งจึงมีความหมายไปในทางการมุ่งมาดปรารถนาร้าย

กลวิธีการแข่งในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยมีทั้งหมด 8 กลวิธี ประกอบด้วย 1) การใช้คำว่า ขอให้+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมุ่งร้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแช่ง มีทั้งหมด 3 เพลง 2) การใช้คำว่า อย่าให้+(ความหมายเชิงบวก/ความดี/ความหวังดี/ความปรารถนาดี) = การแข่ง การสาปแช่ง มีทั้งหมด 1 เพลง 3) การใช้คำว่า ให้+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมุ่งร้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแช่ง มีทั้งหมด 3 เพลง 4) การใช้คำว่า บิให้ + (ความหมายเชิงบวก/ความดี/ความหวังดี/ความปรารถนาดี) = การแข่ง การสาปแช่ง มีทั้งหมด 2 เพลง 5) การใช้คำว่า อย่าได้ + (ความหมายเชิงบวก/ความดี/ความหวังดี/ความปรารถนาดี) = การแข่ง การสาปแช่ง มีทั้งหมด 2 เพลง 6) การใช้คำว่า ขอแข่ง+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมุ่งร้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแช่ง มีทั้งหมด 2 เพลง 7) การใช้คำว่า แข่ง+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมุ่งร้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแช่ง มีทั้งหมด 3 เพลง และ 8) การใช้คำว่า คำว่า สาธุ+(ความหมายเชิงลบ/ความไม่ดี/ความมุ่งร้าย/ความปรารถนาร้าย) = การแข่ง การสาปแช่ง มีทั้งหมด 2 เพลง

เอกสารอ้างอิง

- การศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม บันเทิง บ้านมหาดอทคอม. (ม.ป.ป.). ประวัติความเป็นมาของเพลงลูกทุ่ง. <https://shorturl.asia/mouJ0>
- ทัศนวิคิน ฐุสรานนท์, และพรพรรณ ประจักษ์เนตร. (2560). พัฒนาการในการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยมของสังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน (ฉบับที่2). วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการนิเทศ. (2563). มหัทจรรย์แห่งแรงอิฐฐานและคำสาปแช่ง จากบันทึกคนโบราณ. <https://shorturl.asia/bn30T>
- ไทยใจ.(2561). โองการแช่งน้ำ: อำนาจของการสาปแช่ง หรืออำนาจของการจับจ้อง. <https://shorturl.asia/XGgvq>
- ัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง, มาลี กาบมาลา, และวิระพงศ์จันทร์สนาม. (2565). การวิเคราะห์และการจัดหมวดหมู่เนื้อหาเพลงลูกทุ่งร่วมสมัยด้วยแนวทางการแยกสังเคราะห์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ปฏิพันธ์ อุทยานกุล,วรวรรณ ศรียาภัย, บุญยงค์ เกศเทศ, และพรสวรรค์ สุวรรณธาดา (2559). คำสาปแช่งในวรรณคดีไทย. สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พีรพงษ์ เคนทรภักดี, และโสภี อุ้นทยา. (2564). กลวิธีทางภาษาในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย. มหาวิทยาลัยสารคาม.
- ภัทรพงศ์ สืบเพ็ง, ทิฆัมพร รัตนพิทักษ์, และกนกวรรณ วาริเขตต์. (2563). การศึกษาไวยากรณ์ภาพพจน์ในบทประพันธ์เพลงของ ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อัญชญา พิลาดี, อนุศรา แก้ววิจิตร, พัชรินทร์ พาป้อ, ปพิชญา พรหมกันธา, และปุ่น ชมภูพระ. (2562). การใช้ไวยากรณ์ภาพพจน์ในวรรณคดี เรื่อง “อิเหนา” บทพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

วีรยุทธปัญญา, และเปรมวิทย์ วิวัฒน์เศรษฐ์. (2560). โวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในบทละครนอกพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย. มหาวิทยาลัยพะเยา.

วัชรญาณ. (ม.ป.ป.). ลิติด้องการแข่งน้ำ. <https://shorturl.asia/3oUGZ>
สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ.(2551). ที่มาของเพลงลูกทุ่ง เล่มที่ 33. <https://shorturl.asia/7bS8K>

เอี่ยม อามาศย์มุลตร. (2560). กลวิธีทางภาษา : การสื่อความทางเพศในเพลงลูกทุ่งอีสาน. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

อรทัย สุขจีระ, และกุลธิดา ทองเนตร. (2565). กลวิธีการใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยศิลปินไม้เมือง. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

Darren Smith. (2547). Tamworth, Australia's 'country music capital': place marketing, rurality, and resident reactions. <https://shorturl.asia/aoNks>

Marjetka Golež Kaučič. (2548). Folk Song Today: Between Function and Aesthetics. <https://shorturl.asia/fcnbQ>

Phafoli, Lehlohonolo. (2552). Analysis of the language techniques and thematic Aspects of the Basotho accordion music. <https://shorturl.asia/GDZwT>